

A **Fővárosi** Ítélettábla a dr. Danyi Csaba ügyvéd (Danyi Ügyvédi Iroda) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a dr. jogtanácsos által képviselt alperes neve alperes ellen kártalanítás iránt indított perében a **Fővárosi** Törvényszék 2014. június 5. napján meghozott 28.P.22.575/2012/29. számú ítélete ellen az alperes részéről 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t :

A **Fővárosi** Ítélettábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 375.000 (Háromszázhetvenötezer) forint másodfokú perköltséget. A le nem rótt 1.200.000 (Egymillió-kétszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

felperes neve felperes (személyes adatok) 1998. évben a **B.** járőrvezetője volt. 1994. óta házas családi állapotú. Felperes a Btk. 317. § (1) bekezdésébe ütköző és (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette miatt indított büntetőeljárás során 1998. június 16. napjától őrizetben, majd 1998. június 18. napjától 1999. február 12. napjáig előzetes letartóztatásban volt. A **B.** Rendőr-főkapitányság **ügyszámú** határozatával felperest 1999. február 18. napjával kezdődő hatállyal beosztásából felfüggesztette, a felfüggesztés időtartamára távolléti díj illette meg.

A **Bíróság ügyszámú** ítéletével felperest a hivatali visszaélés büntettének vádja alól felmentette, közokirat hamisítás büntette miatt elmarasztalta. A **Fővárosi** Bíróság, mint másodfokú bíróság **ügyszámú** 2011. november 22. napján jogerőre emelkedett végzésével a felperessel szemben a büntetőeljárást - a felmentő rendelkezések érintetlenül hagyása mellett - törvényes vád hiányában megszüntette. A **B.** **ügyszámú** határozatával 2012. február 9. napján a felfüggesztés időtartamára visszatartott távolléti díj kamataival növelt összegének kifizetését rendelte el.

Felperest az előzetes letartóztatás során a büntetés-végrehajtási intézetben homoszexuális erőszak impulzív hatásai érték. Az átélt élmények miatt erectális dysfunctio alakult ki, a házaselet megélése a felperes számára nehézséget okozott. 2000. évben felperes házassági életközössége megszakadt, házassága felbomlott. Az átélt élmények, hivatása és családja elvesztése miatt patológiás szinthez közelítő depresszió, társas izoláció, önértékelési zavar, szorongás, pszichoszexuális zavarai alakultak ki. Felperes jobb térdízületi problémái miatt 1999. évtől egészségügyi ellátásban részesült.

2012. február 16. napján a **B.** Orvosi Bizottsága határozatában megállapította, hogy felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 19%, hivatásos szolgálatra alkalmatlan.

Felperes keresetében azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest kártalanítás címén 1.636.200 forint vagyoni és 37.500.000 forint nem vagyoni kár megtérítésére. vagyoni kárigénye csomagküldési költségből, kiétkeztetésből, telefonálási költségből, gépkocsi késedelmes visszaadásából eredő állagromlásból állt. Előadta, hogy a szabadság elvonásával szükségszerűen együtt járó negatív hatásokon túl nemi élete és házassága is megromlott, hivatása, élete, karrierje kettétört, a rendőr foglalkozású édesapjának azt kellett megélnie, hogy fiával szemben büntetőeljárás van folyamatban. Kapusként bajnokavatón nem tudott részt venni.

Alperes a kereset elutasítását kérte. A kártalanítási kötelezettség jogalapját nem tette vitássá. A vagyoni kárelemek vonatkozásában előadta, hogy azok részben nem felperesnél felmerülő költségek voltak, részben pedig összecszerűségüket felperes nem igazolta. A büntetőeljárásban a védő munkadíja bűnügyi költségnek tekinthető, ezzel kapcsolatosan utalt az EBH2010. 2140. szám alatt kifejtettekre.

A felperes nemvagyoni kártérítésre irányuló igényét kirívóan eltúlzottnak tartotta. Védekezése szerint alperest kizárólag az előzetes letartóztatás miatt terheli kártalanítási felelősség, a büntetőeljárás elhúzódása miatt nem.

Az elsőfokú bíróság ítéletében arra kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18.000.000 forintot és ezután 2012. május 2. napjától a kifizetés napjáig számított törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 124.968 forint perköltséget, valamint 450.000 forint illetéket. A fennmaradt 124.968 forint perköltségről és a 450.000 forint perköltségről akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli. A keresetet a Be. 580. § (1) bekezdés II. b.) pontja szerint bírálta el, de utalt a Be. 582. § (1) és (2) bekezdésére, illetőleg a Ptk. 355. § (4) bekezdésére is. Kifejtette, hogy az nem volt vitás, hogy alperes kárfelelőssége a felperes előzetes letartóztatással összefüggésben felmerült kárainak megtérítésére fennáll. A kereset összecszerűségét tekintve rámutatott arra, hogy a csomagküldési költség, továbbá a kiétkeztetéssel kapcsolatos kárigény összecszerűségét felperes nem bizonyította, ezért e körben a felperes keresetét elutasította. A védői munkadíj vonatkozásában rámutatott, hogy a Be. 74. § (1) bekezdés b) pontja szerint ez bűnügyi költségnek minősül, amelyet a büntetőeljárásban az arra irányadó szabályok szerint lehet érvényesíteni. A nem vagyoni kár összecszerűségét illetően értékelte, hogy a felperes 8 hónapon keresztül volt előzetes letartóztatásban, ezalatt családi ünnepekről, bajnokká avatásról maradt le. A felperesnek a büntetés-végrehajtás általános állapotából eredő szokásos érintő hátrányokat is figyelembe véve, azt rendőrként kellett átélnie, rendőrként kellett a büntetés-végrehajtás társadalmában, annak közösségében részt vennie, ami miatt atrocitásoknak nagyobb mértékben volt kitéve. Emellett ez a felperes és az édesapja közötti kapcsolatot is megterhelte, felperes édesapja az előzetes letartóztatást már a bűnösség egyfajta jeleként értékelte, amely kapcsolatukban súlyosan esett latba. Ezt meghaladóan a felperest olyan agresszív szexuális hatások érték az előzetes letartóztatás során, amelyek a lelki életére maradandóan kihatással voltak. Utóbb teljes életét megváltoztatták, már házasságának a megromlását, majd az életközösség megszakadását eredményezték. Ezen élmények miatt ment tönkre a házassága és alakult ki patológiás szinthez közelítő depresszió, társas izoláció, önértékelési zavar, szorongás és pszichoszexuális funkció zavar. Mindezen következmények oksági kapcsolatban álltak az előzetes letartóztatással, meglátuk egyértelműen az előzetes letartóztatás következménye, ezért a bíróság az alperes terhére értékelte ezt a következményt is. A felperes térsérülése,

valamint a büntetőeljárás elhúzódása és az előzetes letartóztatás közötti oksági kapcsolatot az elsőfokú bíróság nem tartotta megalapozottnak, így e körben a keresetet elutasította. A fentiek figyelembevételével a felperest megillető nem vagyoni kárpótlás mértékét 18.000.000 forintban állapította meg, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A kamatigény kezdődőpontját a keresetlevél előterjesztésének napjában jelölte meg. Mivel a peres felek megközelítően azonos mértékben, nagyságrendben lettek pernyertesek, így a képviselő munkadíját valamennyi fél maga viseli, az állam által előlegezett illetéket, valamint szakértői díjat pedig akként rendezte, hogy azt a felek fele-fele arányban kötelesek viselni.

Az ítélettel szemben alperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt kérte, hogy a **Fővárosi** Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a nem vagyoni kártalanítás összegét 3.000.000 forintra szállítsa le. Álláspontja szerint, az előzetes letartóztatással okozati összefüggésben bekövetkezett sérelmek tekintetében lefolytatott eljárás eredménye nem indokolja az elsőfokú ítélet szerinti nem vagyoni kárpótlás összegének megállapítását. A marasztalási összeg lényegesen eltér a kártérítési perekben kialakult egységes és következetes ítélkezési gyakorlattól, ezért az elsőfokú ítélet sérti a Pp. 206. § (3) bekezdésében és a Pp. 221. § (1) bekezdésében, valamint a Ptk. 355. § (4) bekezdésében foglaltakat. Az ítélkezési gyakorlat és a 34/1992. (VI.1.) AB határozat szerint, a nem vagyoni kár összege akkor megfelelő, ha alkalmas arra, hogy csökkentse az elszenvedett sérelem nagyságát, ugyanakkor nem eltúlzott, vagyis igazodik a sérelem súlyához, tartalmához és egyben megfelel a reális ár-és értékviszonyoknak. Álláspontja szerint, az értékelés körébe vont tényezőkhöz képest az elszenvedett sérelem súlya lényegesen alacsonyabb kárpótlási összeggel kompenzálható. Az elsőfokú bíróság által értékelt tényezők önmagukban és együttesen sem indokolják a megállapított kártalanítás mértékét. A bíróságnak az egyéniesítés követelményét szem előtt tartva, azt is vizsgálnia kellett volna, hogy felperes esetében megállapíthatóak-e olyan sérelmek, amelyek a szabadságelvonnással rendszerint együtt járó hátrányokat meghaladják és ebből következően a kártérítés összegszerűségét is befolyásolhatják. Felperes a keresetében arra hivatkozott, hogy a rendkívül hosszú büntetőeljárási hercehurca az egészségét megterhelte. Az F/5 sorszám alatt becsatolt okirat szerint, a büntetőeljárásra tekintettel függesztették fel a beosztásából. Felesége tanúként akként nyilatkozott, hogy gyermekeit, az anyagi nehézségek, és a folyamatban lévő büntetőeljárás miatt nem vállaltak. A felperes személyiségének megváltozása a szakértő nyilatkozata szerint is a büntetőeljárásra tehető.

Az elsőfokú bíróság ugyan megállapította, hogy a büntetőeljárás elhúzódása, az előzetes letartóztatás között oksági kapcsolat nincsen, ennek ellenére az ítéletben a felperest ért összes sérelmet, legyenek azok a kényszerintézkedésekkel részoksági, vagy magával a büntetőeljárással kapcsolatosak, az alperes terhére értékelte. Megítélése szerint a megítélt nem vagyoni kártérítés összege a kialakult bírói gyakorlattal is ellentétes. Utalt a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának **ügyszámú** ítéletére. Mindezekre tekintettel a felperes 8 hónapnyi tartalmú előzetes fogva tartásával összefüggésben a keletkezett nem vagyoni sérelmeinek a csökkentésére 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítést tartott alkalmasnak.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében azt kérte, hogy a **Fővárosi** Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. §-ban foglalt szabályoknak megfelelően értékelte, a megítélt nemvagyoni kár összege a károsodással arányos, igazodik a sérelem súlyához, tartalmához, azt okszerűen és logikusan értékeli, ekként a másodfokú eljárásban álláspontja szerint megváltoztatására nincs jogszabályi lehetőség.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok okszerű mérlegelésével állapította meg, a **Fővárosi** Ítélet tábla az abból levont jogi következtetéseivel és az elsőfokú bíróság által meghatározott nem vagyoni kártérítés összegszerűségével is egyetértett.

A perben nem képezte vita tárgyát alperesnek a Be. 580. § (1) bekezdés II. a) és b) pontja szerint fennálló kártalanítási felelőssége. A **Fővárosi** Ítélet tábla emellett nem érintette az elsőfokú ítélet keresetet elutasító rendelkezését, mert az fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint első fokon jogerőre emelkedett. Alperes fellebbezése kizárólag az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártalanítás összegét támadta, ezért a **Fővárosi** Ítélet tábla azt vizsgálta, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokat ebben a körben az elsőfokú bíróság megfelelő súllyal értékelte-e.

Arra helytállóan hivatkozott az alperes, hogy bár önmagában a büntető eljárás elhúzódása is sértheti a felperes személyiségi jogát, azonban emiatt a keresetben megjelölt jogcímen alperessel szemben kártalanítási igény nem érvényesíthető. A perben ezért a felperest ért sérelmet kompenzáló kártalanítási összeg meghatározásánál azt kellett vizsgálni, hogy felperes által előadott hátrányos következmények, az előzetes letartóztatással oksági kapcsolatban állnak-e. A következőket bírói gyakorlat szerint a szabadságelvonás ténye önmagában megalapozza a nem vagyoni kárpótlás iránti igényt, mert a személyes szabadság hosszabb időtartamú korlátozása, a börtönviszonyok fizikailag és pszichésen is megterhelőek és általában is hátrányt jelentenek. Az ennek folyamán bekövetkező lelki, avagy egyéb sérülések a szabadulást követő egész életvitelben, munkavégzésben is hátrányt jelentenek. Felperes azonban a szabadságelvonással rendszerint együtt járó hátrányoknál súlyosabb sérelmeket szenvedett el. Az összegszerűség meghatározásánál ezért nem csupán a fogvatartás időtartamát, hanem a felperest ért pszichés hátrányokat is vizsgálni kellett. Ezért az elsőfokú eljárás során a szakértői és tanúbizonyítás tárgyát a felperest ért megrázkódtatás, a megbomlott lelki egyensúly által kiváltott feszültség, és az annak leküzdésére fordított pszichés energia, ennek felperesre gyakorolt hatása vizsgálata képezte. Ezen sérelemből fakadó eszmei hátrány kompenzálását célozza a nem vagyoni kártalanítás összege, mely a felperes által megélt nehézségek súlyához kell, hogy igazodjék.

A felperes előadta, hogy szabadulását követően házassága megromlott, konfliktusai a házasság felbontásához vezettek. A felperes házastársának 12. sorszámu jegyzőkönyvbe foglalt vallomása szerint szexuális életük megváltozott, felperes képtelenné vált a kommunikációra, a problémáit megosztani nem tudta, nehézségeiről nem beszélt. A rendelkezésre álló pszichológus szakértői véleményből az a következtetés vonható le, hogy a felperes élményfeldolgozására a személyiség beszűkülése jellemző, csökkent örömforrásokkal, alacsonyabb viszonyulási hőfokkal, formalizált gondolkodással. A viselkedését indulati feszültség határozza meg, a szorongás és a feszültség kölcsönhatása elemzése alapján a szorongás túlsúlya volt kimutatható. Alkalmazkodása a közgondolkodással, a kultúrkörrel való azonosulása veszélyes elhárítást, dependenciáig menő kiszikkadást jelez, a fantázia felelevenítő megismétlésre redukálódik. A szexualitást hívó projektív teszt helyzetben elakadással, teljesítményromlással, megnövekedett feszültséggel reagál. Felperes a 2014. február 25. napján végzett szakértői vizsgálat időpontjában is aktuálisan depresszív tüneteket produkált, a szakértő abban is állást foglalt, hogy ez az előzetes letartóztatás következtében alakult ki. Felperes társas kapcsolatai erodálódtak, visszahúzódóvá vált, önértékelési problémákkal küzd, szorongásai, szexuális zavarai vannak, mindezzel családi problémái is összefüggésben állnak, háttérben pedig az előzetes letartóztatás kapcsán átélt élmények, érzések meghatározó okként szerepelnek. A 29. sorszámu tárgyalási jegyzőkönyvben dr. **A.T.** szakértő ismételten kifejtette, hogy a felperes lelki hátrányai az előzetes letartóztatáshoz köthetőek, mert az átélt élmények szexuális zavart

eredményeztek, amely kudarcélményhez, majd önértékelési zavarhoz vezetett. Ezen halmozódó negatív hatások vezettek felperes patológiás szinthez közelítő depressziós állapotához. Dr. **K.G.** igazságügyi orvosszakértő a 2006. évben is igazoltan fennálló erectilis diszfunkció anatómiai okát kizárta, ekként abban lelki motiváció a meghatározó.

Mindez az 1967. évben született felperesnél 1999. évtől kezdődően nem csupán a családalapítást és a gyermekvállalást alapvetően negatívan befolyásoló, de a személyiség szerkezetet súlyosan roncsoló, a külvilággal való kapcsolatot alapvetően meghatározó hatással bírt. A másodfokú tárgyaláson előadottakból pedig az következik, hogy a felperesnek párkapcsolat kialakítására irányuló törekvései máig nem vezettek eredményre, alkalmi munkából él. Ezen sérelem kompenzálására a **Fővárosi** Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által meghatározott 18.000.000 forint összegű kártalanítás szükséges, egyben elégséges, annak leszállítására a **Fővárosi** Ítéltábla egyéb perekben kialakult gyakorlat alapján sem látott lehetőséget. A kártalanítás összege ugyanis nem a büntetés-végrehajtási intézetben kényszerűen eltöltött idő hossza, mint objektív tény, hanem ennek a felperes pszichéjére gyakorolt hatása alapján becsülhető, egyes események személyre kifejtett hatása pedig egyéniségtől függ, a lelki egyensúly megbomlásának mértéke szubjektív, más perek felpereseihez nem hasonlítható, kizárólag a felperesre vonatkozóan vizsgálható.

Mivel alperesi fellebbezésben nincs olyan egyéb ok, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a marasztalási összeg leszállítását indokolná, a **Fővárosi** Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta, és a sikertelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (5) bekezdése szerint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte. A le nem rótt fellebbezési illetéket alperes 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdése alapján fennálló illetékmentessége okán az állam viseli.

Budapest, 2015. május 5.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

. Hegedűs Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Szirmai Nikoletta bírósági ügyintéző